

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V NITRE

je kultúrno-vzdelávacia organizácia s právnou subjektivitou, zriadená Nitrianskym samosprávnym krajom. Poskytuje metodické poradenstvo, podporuje záujmovo-umeleckú činnosť a neprofesionálnu tvorbu, organizuje postupové súťaže a prehliadky, uchováva kultúrne dedičstvo a realizuje neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry. Počas celého roka kolektív pracovníkov pripravuje prehliadky, súťaže, workshopy a podujatia pre neprofesionálnych autorov v rôznych oblastiach: vizuálne umenie, hudba, spev, tanec, divadlo, hovorené slovo, folklór, ľudové remeslá, menšinová kultúra, sociálna prevencia. Pod vedením odborných lektorov poskytujeme konzultácie jednotlivcom aj kolektívom, vďaka čomu naši účastníci dosahujú úspechy doma i v zahraničí. Súčasťou je Nitrianska hvezdáreň, ktorá sa zameriava na vzdelávanie v astronómii, ktoré približuje verejnosti popularizačnou i vzdelávacou formou.

výtvarné diela účastníkov
13. ročníka medzinárodného sympózia

Zodpovedná
Ing. Eva Antošová
riaditeľka KOS v Nitre

Zostavovateľ
Mgr. Zdenka Smrečková

Vizuálna koncepcia
Mgr. Ján Kurinec

Vydavateľ
Krajské osvetové stredisko v Nitre

ISBN
978 - 80 - 216 - 0188 - 8

13. ročník
medzinárodného sympózia pre
neprofesionálnych výtvarníkov
ARTJA

V TIENI

KRAJSKÉ
OSVETOVÉ
STREDISKO
V NITRE

ZRIADOVATEL

NITRIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V NITRE

Kaštieľ Palárikovo a jeho park sa 9. – 13. 7. 2025 premenili na veľký výtvarný ateliér. Privítali tridsaťdeväť výtvarníkov zo Slovenska i zahraničia. Počas piatich dní sa obyvatelia obce a návštevníci stretli s výtvarníkmi priamo pri práci. V areáli kaštieľa, medzi stromami našli rozostavané maliarske stojany, štetce, palety a farby, na trávnikoch sa objavovali plátna i skicáre. Historický park, ktorý bežne slúži na oddych sa premenil na živý ateliér pod holým nebom. V tomto nádhernom prostredí, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou zorganizovalo Krajské osvetové stredisko v Nitre, v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja, ďalší ročník výtvarného sympózia **ARTJA**, ktoré má niekoľkoročnú, mimoriadne úspešnú tradíciu. Podujatie, určené neprofesionálnym výtvarníkom, sa nieslo v duchu ústrednej témy *V tieni*. Cieľom bolo podnietiť umeleckú tvorbu, jej originalitu, autenticitu, osobitosť a podporiť výtvarné vzdelávanie autorov. Po celý čas si účastníci pod odborným vedením osvojovali inovatívne výtvarné techniky, rozvíjali svoje umelecké zručnosti a získavali nové impulzy pre vlastné stvárnenie. Motivovaní boli prednáškami, priamymi ukážkami, zážitkami a výnimočnosťou miesta konania. Lektori Mgr. Peter Pauko a Mgr. Ján Kurinec mali pre všetkých pripravené tematické tvorivé dielne o svetle vo výtvarnom umení. Workshop Tiene Palárikova bol orientovaný na maľbu a Tichý juh zameraný na kresbu. Bohatý sprievodný program zahŕňal nielen odborné prednášky, diskusie o umení, konzultácie, **SKILLS** – prezentáciu výtvarnej, remeselnej a kreatívnej tvorby zúčastnených pre verejnosť, ale aj relax, vzájomné rozhovory a vzácne ľudské stretnutia. Záverečným výstupom sympózia bola v júli kolektívna výstava výtvarných diel v Dome kultúry v Palárikove, v septembri v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre a v novembri v Dome kultúry Kroměříž.

Podakovanie za skvelý a úspešný 13. ročník patrí všetkým zúčastneným autorom, lektorom a odbornému garantovi podujatia. Krajské osvetové stredisko v Nitre ako hlavný organizátor a finančný partner medzinárodného sympózia vyjadruje všetkým úprimné poďakovanie za vynikajúcu spoluprácu, partnerstvo a pomoc pri organizácii podujatia. Osobitná vďaka patrí obci Palárikovo, Domu kultúry Palárikovo a Poľovníckemu kaštieľu Palárikovo v správe štátneho podniku LESY Slovenskej republiky za ich podporu a prínos, nielen organizačný, ale aj finančný.

Medzinárodné sympóziu 2025 nadväzovalo na dvanásť úspešných ročníkov *Pohľady do minulosti* (2013), *Pohľady do krajiny* (2014), *Pohľady cestou*, (2015), *Pohľady do umenia – krajina ako predobraz*, (2016), *Pohľady do umenia – Prelínania* (2017), *Pohľady do umenia – Krajina, svetlo, priestor, hmota, čas*, (2018), *Pohľady do umenia – Uhol pohľadu*, (2019), *Pohľady do umenia – Architektúra*, (2020), *Pohľady do umenia – Genius loci Banskej Štiavnice* (2021), *Pohľady do umenia – Reflexie* (2022), *ARTJA – detail vo výtvarnom umení* (2023), *ARTJA – Farba, harmónia, jedinečnosť* (2024). Zúčastňujú sa ho neprofesionálni výtvarníci z Rakúska, Ukrajiny, Čiech a z rôznych kútov Slovenska, ktorí majú záujem neustále sa vzdelávať a nadobúdať nové praktické zručnosti vo výtvarnom vyjadrovaní sa a zobrazovaní. Súčasťou každého ročníka sú prednášky, besedy o výtvarnom umení, konzultácie, workshopy a rôzne sprievodné podujatia. Umelecké diela, ktoré vznikajú na sympóziách prezentujeme prostredníctvom výstav a majú svoju stálu expozíciu v KOS v Nitre.

Odborná odozva

13. ročník medzinárodného sympózia *Pohľady do umenia* sa rokmi úspešne pretransformoval na značku **ARTJA**. O tom, že značka prezentuje vyprofilované podujatie, je dôkazom práve tak jej dlhotrvajúca existencia, ako aj neustále sa zvyšujúci záujem zo strany dlhoročných účastníkov, ale aj pribúdajúcich nových. Niekoľkodňové sympóziu sa vyprofilovalo na „extrémne nadupanú“ akciu, ktorá nie je len o základnej výtvarnej tvorbe, teda maľovaní na určitú tému. V prvom rade ju zastrešujú svojou prácou osvedčení výtvarní pedagógovia Peter Pauko a Ján Kurinec, ktorí sú aj aktívnymi a uznanými výtvarníkmi. Na tohtoročnom stretnutí pripravili niekoľko workshopov, ktoré vzbudili veľký záujem zo strany účastníkov sympózia. Denná pracovná náplň bola doplnená večernými prednáškami z dejín umenia. Popri základnej náplni, ktorou bolo maľovanie, teda tvorba výtvarnej vizualizácie na rôzne témy, sa mohli účastníci „nabalit“ množstvom iných informácií a skúseností. Skutočnosť, že sa na sympóziu stretávajú ľudia z rôznych profesií, ktorí si vo voľnom čase dopĺňajú potreby tvorby, je obohacujúca v mnohých ohľadoch. Popri odbornom organizovaní akcie a jej vedení je dôležité aj miesto konania, ktoré je každoročne zodpovedne vybrané. V prípade Poľovníckeho kaštieľa v Palárikove to bol priestor, ktorý veľmi dobre poskytol prepojenie viacerých oblastí. Historický kontext, nezanedbateľná kultúra aktuálneho prostredia, excelentné odborné i sprievodné aktivity, doplnené odbornou náplňou a v poslednom rade i prezentácia účastníkov. Tí prinášajú rôzne aktivity zo svojho osobného života a tým vytvárajú veľmi obohacujúce spektrum. Takto sympóziu nadobudlo pridanú hodnotu i tým, že popri dominantnej základnej náplni boli uspokojené kultúrnospoločenské aktivity. Mimoriadnym prínosom bola táto skutočnosť nielen pre účastníkov, ale aj pre obec Palárikovo, samotných občanov, ktorí sa pri aktivitách stretávali s účastníkmi z rôznych kútov Slovenska i zahraničia. To, že sympóziu nie je len profesijnou náplňou, ale aj spoločensko–umeleckým prínosom pre priestor, v ktorom sa realizuje, je pridaná hodnota, ktorú práve toto jedinečné sympóziu poskytuje.

Daniel Szalai, akad. maliar
odborný garant

Zoznam autorov 2025

Želmíra Anderková, Zuzana Balážiová, Adriana Brňáková, Martina Burgwieser, Svetlana Czanik, Zuzana Čižmáriková, Magdaléna Dečová, Olga Fuksová, Alinda Gianfreda, Pavel Gregor, Janka Habanová, Alžbeta Havranová, Nao Higano, Vladimíra Hlavinková, Vlasta Hubková, Erika Ivanová, Oksana Jágerová, Jitka Jarmarová, Gabriela Kažimírová, Dagmar Kinčíková, Mária Kmeťová, Dana Košková, Helena Lachová, Dominika Lehocká, Mária Lišková, Jana Ogurčáková, Alenka Ondejčíková, Anna Paličková, Eva Pokorná, Šárka Quisová, Alena Rábeková, Mária Sabová, Miloslava Salanciová, Silvia Stránska, Katarína Švočáková, Milan Šanda, Anna Šášiková, Radmila Vraníková, Júlia Winklerová